

מסורת הש"ס

(א) ונפיל ב... (ב) ונפיל ק...
 (ג) ונפיל ח... (ד) ונפיל ט...
 (ה) ונפיל י... (ו) ונפיל יא...
 (ז) ונפיל יב... (ח) ונפיל יג...
 (ט) ונפיל יד... (י) ונפיל טו...
 (יא) ונפיל טז... (יב) ונפיל יז...
 (יג) ונפיל יח... (יד) ונפיל יט...
 (טו) ונפיל כ... (טז) ונפיל כא...
 (יז) ונפיל כב... (יח) ונפיל כג...

הגהות הב"ח

(א) ונפיל ח... (ב) ונפיל ט...
 (ג) ונפיל י... (ד) ונפיל יא...
 (ה) ונפיל יב... (ו) ונפיל יג...
 (ז) ונפיל יד... (ח) ונפיל טו...
 (ט) ונפיל טז... (י) ונפיל יז...
 (יא) ונפיל יח... (יב) ונפיל יט...
 (יג) ונפיל כ... (יד) ונפיל כא...
 (טו) ונפיל כב... (טז) ונפיל כג...

גליון הש"ס

גמ' כפי מה האמירה וכו' ע"פ מדרש פק הנהיל קמח פ"י קל"ח:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א"א נ"ב שנתה איש איש כי נמנה... (א) ונפיל ח... (ב) ונפיל ט...
 (ג) ונפיל י... (ד) ונפיל יא...
 (ה) ונפיל יב... (ו) ונפיל יג...
 (ז) ונפיל יד... (ח) ונפיל טו...
 (ט) ונפיל טז... (י) ונפיל יז...
 (יא) ונפיל יח... (יב) ונפיל יט...
 (יג) ונפיל כ... (יד) ונפיל כא...
 (טו) ונפיל כב... (טז) ונפיל כג...

מוסף רש"י

לעולם בהם תעבודו רשות... (א) ונפיל ח... (ב) ונפיל ט...
 (ג) ונפיל י... (ד) ונפיל יא...
 (ה) ונפיל יב... (ו) ונפיל יג...
 (ז) ונפיל יד... (ח) ונפיל טו...
 (ט) ונפיל טז... (י) ונפיל יז...
 (יא) ונפיל יח... (יב) ונפיל יט...
 (יג) ונפיל כ... (יד) ונפיל כא...
 (טו) ונפיל כב... (טז) ונפיל כג...

המקנא פרק ראשון סוטה

ג.

**עין משפט
גזר מצוה**

א ומ"י פ"א מהל' סוטה
 הל' ד' ט"ו פ"א סו"ט פ"י
 קמח פ"י ד' ט'
 ב ב ג מ"י פ"ד מהל' סוטה
 מהל' א"א פ"ט ופ"ט
 מהל' א"א פ"ט ופ"ט
 ט"ו פ"ט א"א פ"ט קמח
 פ"ט פ"ט
 ד מ"י פ"ב מהל' סוטה
 הל' א טג ע"ש ט'
 ולפ"י לה ט"ו פ"ט י"ד
 ס"ט טג ע"ש ג'
 א מ"י פ"ט מהל' סוטה
 ע"ש טג ט"ו פ"ט
 י"ב מ"י פ"ט מהל' סוטה
 הל' א טג ע"ש ט'
 ט"ו פ"ט טג ע"ש ט'
 ט' :

מ"מה לרבי וכו' לית להו הא דלמר
 שז מלכות מכות (דף כג:) שז מלכות וי"ג מלכות נלמרו
 למשה מסו' וכו' לרבי ישמעאל דלמר רשות בלר או לר' עקיבא
 טפי להו וגרסא דנשאר מלכות דמפי' ר' ישמעאל מקרא עבד ליה ר'

אלמא קסברי דאסור לקנאות. כיון דלמרי לשון הטלת קנאה הוא
 אלמא אסור: ולמ"ד מוסר לקנאות מאי לשון קינוי: ויקנא ה' לאלרו.
 היתה בילק וקסלי וגו' שלא ישימו עוד את אלו דבשילוח גזאלי
 משמע פרכה לעיל. לאלרו על אלו כמו וישאלו אנשי המקום לנאשו
 (בראשית טו) על אשתו האהבת מרבין
 לבשל (שופטים ו): **אדם עובר עבירה.**
 כגון אשה פרוה עוברת בסתר:
 והקב"ה מכריז בגלוי. שנותן בלב
 צלה לקנאות לה והדבר מתפרסם
 בגלוי: ואין עבירה גרמנית: לשון
 הכרוס. הקב"ה ממתיך להעביר
 קול: רגלים לדבר. שנטמאה: וסא
כי כפי קינוי כפר ספירה ועומא.
 לדימיהו זה עד אחד כפי(ב) ונמטה
 והיא נטמאה ועד אין בה וגו' וסמך
 ליה ועבר עליו וגו' אלמא בלא קינוי
 נמי עד אחד מיהו נטמאה: ועבר
 לכס כל חלוץ. כנני גד וכנני ראוין
 עמי עשה משה מלוא אוחס לעבור
 כפי יהושע את הירדן: פסוק. מוכיח
 ולהצא הוא: **נכנסה בו רוח.** ממוסר.
 ולקמן מפרש רוח טהרה או רוח טומאה
 ע"י שטן הבא להחטיו להניח את
 אשמו: רבן. דבי רב אשי אמרי
 רוח טומאה: רוח טהרה. שטוף
 את הפרוה: **ומספרה כפ"ד.** דרוח
 דקאמר רבי ישמעאל טהרה היא:
 דפינא. דקאמר רבי ישמעאל רשות.
 פלוגתא דר' ישמעאל ור' עקיבא לקמן
 מפרש טעמייהו: שפיר. אי רשות אי
 מוכה: ר' עקיבא אומר מוכה. שאסור
 לשחרר עבדו: **ככל הפורה.** ככל
 עשה שמואל א"כ אין ק' מלות עשה
 לרבי ישמעאל עבדו: **הפורה** לא
 גרסיין אלא הדך ונקיט למילתיהו
 לפורו: כל חזק בנפי נפשה: גלפי.
 כמו אחרי שאמרה תורה שאסור להניח
 ומתוס דאי לא כתוב קרא הוה
 כן. שירא את אשמו עוברת על דת
 יהדות נסמרת עם שכינה לא יקנא
 לה. כלפי לשון כנגד: פלמוז לומר
 וקנא. אס לר' לכתב הרשות בידו.
 ומתוס דאי לא כתוב קרא הוה
 אמיקא דלסור הוא דל"ר ישמעאל
 הכא רשות אכל בבל מלות עשה
 שמואל לא אמר לה: קינוי אחריני
 פסי. ועבר עליו רוח קנאה וקנא
 את אשמו והיא לא נטמאה חד לרשות
 וחד למוה: ורבי ישמעאל. אמר
 ק' אידי דנבי למיכתב והיא
 נטמאה והיא לא נטמאה כספק
 הוא בדינו ואעפ"כ אקרה הכתוב
 מספק כתב נמי וקנא אחרינא.
 ואף ע"ג דמלי למיכתב הכי ועבר
 עליו רוח קנאה וקנא את אשמו
 והיא נטמאה או לא נטמאה אפילו
 הכי אורחיה דקרא לחזור ולשנות
 את האמור מפני דבר אחר המתחדש
 בפלימו: **אליעזר למיכתב לה יטמא.**
 לומר שמואל לטמא לקרובים הללו:
מני אס לשאר נפקו. נכנס לא יטמא
 בעמיו כי אס לשאר הקרוב אלו
 לאמו ולאביו וגו' ולאחותו הכמולה
 וממילא שמעין דמיטמא לאלו:
 לה יטמא. אס מתה ואינו מטמא
 לאביריה אס אחד מאלו מוכה
 שמן ואביריו נטפלין אין מיטמא
 להן דקימא לן בהעור והרעוב

תורה אור השלם

1. ויקנא ה' לאלרו והחיל על עמו:
2. ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשמו והיא נטמאה או עבר עליו רוח קנאה וקנא את אשמו והיא לא נטמאה: במדרש ב"ר י"ד רבין משה ועבירו קול בטהרה לאמר איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה לתרומת הקדש ויקלא הקום מהביא: שמות לו 1
3. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש איש כי תשטה אשמו וקנאה לא יעבור עליו וקנא: במדרש ב"ר י"ד רבין משה ועבירו קול בטהרה לאמר איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה לתרומת הקדש ויקלא הקום מהביא: שמות לו 1
4. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש איש כי תשטה אשמו וקנאה לא יעבור עליו וקנא: במדרש ב"ר י"ד רבין משה ועבירו קול בטהרה לאמר איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה לתרומת הקדש ויקלא הקום מהביא: שמות לו 1
5. ועבר לכס כל חלוץ את הירדן לפני י' עד הירושלם את אבניו שפיץ: במדרש לב כ"א
6. ואמר משה אליהם אם יעברו בני דן וכו' ראובן אחכם את הירדן כל חלוץ למחצה לפני ה' ונבבשה ה' וקנא: במדרש לב כ"א
7. ולאחותו בהמה הקרובה אליו אשר לא יקח לה אשה: ויקרא כא 1
8. והחנותם אתם לבניכם אתריכם לרשות אחיהם לעולם כיום תעבדו ובאדום בני ישראל איש אחיו לא יקח בו בקר: ויקרא כא 10
9. לא תשא את אחיך בלבבך הוכח חובתך את עמיתך ולא תשא עליו חטא: ויקרא טו 17
10. ואמר ה' אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לפוש לא יטמא בעמיו: ויקרא כא 1
11. כי אם לשאר הקרוב אלו ולאביו ולאביו: ויקרא כא 1

מ"מה לרבי וכו' לית להו הא דלמר
 שז מלכות מכות (דף כג:) שז מלכות וי"ג מלכות נלמרו
 למשה מסו' וכו' לרבי ישמעאל דלמר רשות בלר או לר' עקיבא
 טפי להו וגרסא דנשאר מלכות דמפי' ר' ישמעאל מקרא עבד ליה ר'
 אחריני דירושלמי אמרי דר' אליעזר
 אמר חובה ואין להקשות הא אמרינן
 לעיל המקנא דיעבד אין אלמא קסבר
 אסור לקנאות דמנא דיק דוקא דמי
 כי הך לישנא כפירה ודריש ליה הכי אכל
 ר' אליעזר לא כפירה ליה הכי והכי
 נמי אמרי' כפי קמא דקדושין (דף כג.)
 וגלגל את ממכר אחיו ר' אליעזר אומר
 חובה ונפרק השולם (גיטין דף לה:)
 נמי וסאמרינן לעולם הכס מענדו חובה:
 ואין להקשות נמי מ"פ דמכות (דף
 יב.) דלמך ר' עקיבא ורלח גולל הכס
 רשות מי כמדי ירלח והוא דאמרינן
 וקנא חובה דשאינ הכא משום דכתיב
 מרי קינויין אכל קשיא מירושלמי ועד
 יהושע אמר הכס רשות ומפרש טעמא
 אחי' דר' יהושע כתיב הילל דינת
 הילל אומרס אפי' הקדימה מבשילו
 לפוס כן הוא אמר רשות לה לקנא
 יקנא לה לגרש גרש והא ר' עקיבא
 מיקל הכס טפי מנית הילל ואמר
 הכס אפילו מלל אחרת נחא הימנה
 מגרסה ואפי' הכי אמר חובה והכס
 צירושלמי פליג רבי אליעזר עליה
 דר' יהושע ואמר חובה ואמר אחי'
 דר' אליעזר כתיב שמאי דינת שמאי
 ומריס לא גרש אדם את אשמו אלא
 א"כ מלל זכו ערות דבר מלל זה
 דברים כעורס לגרסה אינו יכול
 שלל מלל זה ערוה לקיימה אינו
 יכול שמלל זה דברים כעורס לפוס
 כי הוא אמר חובה והא מילל משום
 כז שמאי אין לי אלא היואלת משום
 ערוה מני היואלת משום דלרשה
 פרוע ולדידיה מפורמין ורועומיה
 מלולות (ו) מ"ל מ' מלל זה ערות דבר
 אמר רבי מנא קיימת כלן צעדים
 וכלן שלל צעדים וימנה לפי הירושלמי
 כיון דמילל קינוי בנירושין הוה ליה
 למיתיט קוטה כמר גיטין וזמר קוטה
 מיר כפריס פרשוים וזמר מיר נדריס

אלמא קסברי ר' דאסור לקנאות ומאן דאמר

מותר לקנאות מהו לשון קינוי אומר רב נחמן
 בר יצחק אין קינוי אלא לשון התראה וכן
 הוא אומר ויקנא ה' לארצו תניא היה רבי
 מאיר אומר אדם עובר עבירה בסתר והקב"ה רבי
 מכריז עליו בגלוי שנאמר ויעבר עליו רוח
 קנאה ואין עבירה אלא לשון הכרוה שנאמר
 ויצו משה ויעבירו קול במחנה ריש לקיש
 אמר אין אדם עובר עבירה א"כ כונס בו
 רוח שטות או שני' איש איש כי תשטה
 אשתו תשטה כתיב תנא דבי רבי ישמעאל
 מפני מה האמונה תורה עד אחד בסוטה
 שרגלים לדבר שהרי קינא לה ונסתרה ועד
 אחד מעידה שהיא טמאה אומר ליה רב פפא
 לאביי והא כי כתיבה קינוי בתר סתירה
 וטומאה הוא דכתיבה א"ל ועבר וכבר
 התם מרכתיב ונכבשה הארץ לפני ה' ואחר
 חשבו משמע דלחובה אלא הוא א"כ
 כדכתיבי (ו) ועבר בתר טומאה וסתירה קינוי
 למה לי תנא דבי רבי ישמעאל אין אדם
 מקנא לאשתו א"כ כונסו בו רוח שנאמר
 ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשמו מאי
 רוח רבנן אמרי רוח טומאה רב אשי אמר
 רוח טהרה וימסתרברא כמאן דאמר רוח
 טהרה דתניא וקנא את אשמו רשות דברי ר'
 ישמעאל ר"ע אומר יחובה אי אמרת בשלמא
 רוח טהרה שפיר אלא אי אמרת רוח
 טומאה רשות והובה לעילוי לאיניש רוח
 טומאה בנפשיה גופא וקנא את אשמו רשות
 דברי רבי ישמעאל ורבי עקיבא אומר
 חובה וי"ל דא יטמא רשות דברי רבי ישמעאל
 ור"ע אומר יחובה לעולם בהם תעבודו
 רשות דברי רבי ישמעאל ר' עקיבא אומר
 יחובה אומר ליה רב פפא לאביי ואמרי לה רב
 בכל התורה כולה הכי פליגי דמר אמר
 רשות ומר אמר חובה א"ל הכא בקראי רבי
 פליגי וקנא את אשמו רשות דברי רבי
 ישמעאל רבי עקיבא אומר חובה מ"ט דר'
 ישמעאל סבר לה כי האי תנא דתניא רבי
 אליעזר בן יעקב אומר כלפי שאמרה תורה
 ילא תשא את אחיך בלבבך יכול כגון זו
 ת"ל ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשמו
 ור"ע קינוי אחרינא כתיב ורבי ישמעאל
 נטמאה כתיב נמי וקנא את אשמו לכדתנא
 דבי רבי ישמעאל ודתנא דבי רבי ישמעאל
 כל פרשה שנאמרה ונישנית לא נישנית אלא
 בשביל דבר שנתחדש בה לה יטמא רשות
 דברי רבי ישמעאל ר' עקיבא אומר חובה מ"ט
 דר' ישמעאל אידי דכתי' אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא
 יטמא בעמיו איצטריכא למיכתב לה יטמא ור' עקיבא מביי אם לשאר נפקא
 לה יטמא למה לי לחובה ורבי ישמעאל למה מיטמא ואין מיטמא לאביריה
 ורבי

לא נשנית אלא בשביל דבר
 שנתחדש. מ"מה לרבי היכא
 דאיכא למדרש כי הכא אמאי לא
 דרשינן לה דלמך ג"כ קל ותומר
 מילתא דתמימא מקל ותומר טרס
 וכמד לה קרא ואפילו הכי היכא
 דאיכא למדרש דרשינן יסון צפרק כל
 שעה (פסחים דף גד:) כל היכא דאיכא
 למדרש לא מוקמינן ליה בלאוי ימידי:
 לה יטמא מצוה. וי"מ לעוסק
 במלוא דלמרינן כסוף פוק
 משוח מלחמה (לקמן דף מד.) ולטמאותיו
 בעל כרחו אס לא יללח לטמאות
 דלמרי' צפרק טבול יוס (וינים ק.)
 מעשה יוסף הכהן וכו':
 ורבי
 דר' ישמעאל אידי דכתי' אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא
 יטמא בעמיו איצטריכא למיכתב לה יטמא ור' עקיבא מביי אם לשאר נפקא
 לה יטמא למה לי לחובה ורבי ישמעאל למה מיטמא ואין מיטמא לאביריה
 ורבי
 (מולין דף קמח:) אכל מן הסי מטמא כאלכר מן המת ואליעזרין לה למעוטי איביריה:
 אס